

«Η δυστυχία τού να είσαι Έλληνας» ισχύει και σήμερα

Media: ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

Page: 1,36-38

Published at: 09-06-2024

Author: Surface: 3371.98 cm² Circulation: 55000

Subjects:

Ο **Νίκος Δήμου** στον Δανίκα

«Η δυστυχία τού να είσαι Έλληνας» ισχύει και σήμερα

Ο συγγραφέας μιλάει για τον **Μπισσοτάκη**, τον **Τσίπρα**, τον **Κασσελάκη**, τον **Ανδρουλάκη**, τους «ψεκασμένους», τους δασκάλους, την Εκκλησία, την Ευρώπη, αλλά και το νέο του βιβλίο «Η αντίσταση στον Δαρβίνο»

> 36-38

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

με τον Δημήτρη Δανίκα

ddanikas@protothema.net

Νίκος Δήμου

“Η δυστυχία τού να είσαι Έλληνας” ισχύει και σήμερα

PHOTOGRAPH BY WILLIAM FAIRHILL

Ο γνωστός συγγραφέας και βετεράνος διαφημιστής μιλάει για τον ανορθολογισμό που επικρατεί στην κοινωνία, κάνει λόγο για «ψεκασμένους» πολιτικούς και αναφέρεται στους δασκάλους, την Εκκλησία, την Ευρώπη, αλλά και το νέο του βιβλίο «Η αντίσταση στον Δαρβίνο». Υποστηρίζει ότι η Δημοκρατία στη χώρα μας είναι «ταλαιωριακή και ταλαιωρημένη» και εμσημαίνει πως «η Ελλάδα έχει χάσει 1.000 χρόνια παιδείας»

Ανατός ο τύπαρος, ο Νίκος Δήμου, κοντεύει τα 90, ε, τότε εγώ έχω πάσει τα διακόσια. Το μυαλό του τρέχει με ταχύτητα των F-16. Ο

επεξεργαστής του τελευταίας τεχνολογίας.

Η περίπτωση του μέσα στις ελάχιστες, ιδιαίτερες και φωτεινές. Φανταστείτε εννιά ποιητικές συλλογές, άφθονα δοκίμια, αρκετά πεζά και κοντά σε όλα αυτά ακόμα και μεταφράσεις.

Το θρυλικό του δοκίμιο που έκανε ρεκόρ πωλήσεων, παγκόσμιας εμβέλειας, φέρει τον πασίγνωστο και ειρωνικό τίτλο «Η δυστυχία τού να είσαι Έλληνας». Και κρατιθείτε: μόλις πριν από έναν μήνα κυκλοφόρησε το τελευταίο του βιβλίο με τίτλο «Η αντίσταση στον Δαρβίνο και άλλα 13 ετερόδοξα κείμενα», ένα βιβλίο που μπορεί να προκαλέσει τον αφορισμό του από την Εκκλησία. Πράγμα που φαντάζομαι ότι όχι μόνο δεν τον ενδιαφέρει, αλλά από πάνω θα το θεωρήσει και μεγάλη τιμή του.

Ο Νίκος Δήμου, λοιπόν, η καλύτερη, η πιο εύστοχη επιλογή για μια κουβέντα την ημέρα που θα ψηφίζουμε για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Είναι απολαυστικός, αποκάλυπτικός και αιρετικός. Απολαύστε τον!

Σκηνή 1η

Ο Έλληνας Βούδας

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΑΝΙΚΑΣ: Από παλιά θυμάμαι, προκαλούσατε ή μεγάλη συμπάθεια ή μεγάλη αντιπάθεια.

ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΥ: Πράγματι, χωρίς να κάνω εγώ κάτι.

Δ.Δ.: Διχάζατε, με ειρωνεία σας, μια οδό, θα έλεγα, ειρωνεία.

Ν.Δ.: Ναι, αλλά μια πολύ συμπαθητική ειρωνεία.

Δ.Δ.: Συμπαθητική για εσάς, όχι για τους άλλους. Όταν λέτε στο ορόπτιο βιβλίο σας «Έλληνας Βούδας» τι εννοείτε ακριβώς; Υπάρχει Έλληνας Βούδας σήμερα, το 2024; **Ν.Δ.:** Όχι βέβαια. Θα σας πω τι συμβαίνει με τον Έλληνα Βούδα. Και είναι μία ωραία αλλά λυπητερή ιστορία. Έκανα ένα βιβλίο με τίτλο «Ο Έλληνας Βούδας» το 1974. Εκεί έγραφα για την ελληνοβουδιστική τέχνη. Ο Βούδας δεν ήθελε να του κάνουνε ανδριάντες, δεν υπήρχαν αγάλματα. Οπότε ήρθαν Έλληνες ή άνθρωποι τις ελληνικές τέχνες από τη Βακτριανή, το σημερινό Αφγανιστάν. Μέχρι εκεί είχε φτάσει ο Μέγας Αλέξανδρος. Κι αυτοί οι άνθρωποι έφτιαξαν τους πρώτους Βούδες, με βάση όμως τα ελληνικά πρότυπα. Ο Έλληνας Βούδας, λοιπόν, είναι δύο πράγματα. Κατ' αρχάς τα αγάλματα που είδα για πρώτη φορά στο Βερολίνο - υπάρχει και το Μουσείο Γκιμ στο Παρίσι που έχει πάρα πολλά τέτοια κομμάτια τέχνης. Δεύτερον, η ελληνική φιλοσοφία, η δουλειά μου - επισήμως, είμαι φιλόσοφος, έχω σπουδάσει Φιλοσοφία.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 37

Κέντρο επειδή είμαι κεντρώος. Και στη Γερμανία, ως φοιτητής ακόμα, ήμουν μέλος του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος. Άρα, έκανα αυτό που θεωρούσα σωστό. Δεν υπήρχε περίπτωση να ψηφίσω ακόμα και τον μεγάλο Καραμανλή, ο οποίος με καλούσε, με τον οποίο τρώγαμε, πηγαίναμε μαζί στην Κέρκυρα και κάναμε Πάσχα. Και του το είπα μια μέρα: «Κύριε Καραμανλή, Ξέρετε, δεν σας έχω ψηφίσει ποτέ». Με κοίταξε και μου λέει «γιατί». «Γιατί εγώ έχω τη σοσιαλιστική νοσοτροπία και από 18 ετών που πήγα στη Γερμανία, το πρώτο πράγμα που έκανα ήταν να γραφτώ στις τάξεις του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος». Εγώ με τον Καραμανλή είχα μια πολύ ωραία ιστορία. Όταν γύρισε από το Παρίσι ο Καραμανλής, εγώ έβγαλα το βιβλίο «Η δυστυχία τού να είσαι Έλληνας».

Σκηνή 7η

Ο Καραμανλής μου είπε «ήθελα να το έχω γράψει εγώ»

Δ.Δ.: Α, ναι, αυτό είναι το βιβλίο που έχουμε διαβάσει όλοι. Μερικοί είχαν εκνευριστεί με το βιβλίο αυτό, πάρα πολύ.
Ν.Δ.: Και δικαίως, γιατί τους έλεγε πράγματα που δεν ήταν ευχάριστα. Ο Καραμανλής το πήρε το βιβλίο, το διάβασε. Και με παίρνει τηλέφωνο ο Λαμπρίας και μου λέει «ο πρόεδρος θέλει να σε δει». Ρωτάω πότε. «Σήμερα». Αφησα τη δουλειά μου και πήγα. Και μου λέει ο Λαμπρίας: «Δεν Ξέρετε τι έχουμε πάθει. Ο πρόεδρος μας στέλνει κάθε μέρα ν' αγοράσουμε 20, 30, 50 αντίτυπα από τη "Δυστυχία τού να είσαι Έλληνας" και να τα μοιράσουμε σε όλους τους γνωστούς, τους φίλους, τους συνεργάτες».
Δ.Δ.: Σας έκανε πλούσιο δηλαδή.
Ν.Δ.: Ο Καραμανλής είχε αποκτήσει μια πολύ μεγάλη συμπάθεια για μένα. Μου είπε

«αυτό το βιβλίο θα ήθελα να το είχα γράψει εγώ».
Δ.Δ.: Από το βιβλίο αυτό ισχύουν όλα σήμερα;
Ν.Δ.: Τα περισσότερα.

Σκηνή 7η

Ο Έλληνας στον καθρέφτη βλέπει τον Μεγαλέξανδρο

Δ.Δ.: Πείτε μου ένα που ισχύει σήμερα.
Ν.Δ.: Ο τρόπος που ο Έλληνας αγαπάει τη δυστυχία του και βυθίζεται μέσα σε αυτή.
Δ.Δ.: Για εξηγήστε το αυτό. Του αρέσει να είναι δυστυχισμένος;
Ν.Δ.: Δεν του αρέσει, αλλά όταν γίνει δυστυχισμένος, το απολαμβάνει. Κατά κάποιον τρόπο λέει «να, ορίστε τι έπαθα εγώ». Το βιβλίο αυτό μεταφράστηκε σε 13 γλώσσες, πούλησε εκατοντάδες χιλιάδες αντίτυπα, ούτε Ξέρω τι έχει πουλήσει. Οι μόνοι άνθρωποι -κι αυτό είναι ενδιαφέρον να το πούμε- που μου δώσανε λογαριασμό για το πόσα πούλησαν και μου έστειλαν και χρήματα ήταν οι γερμανόφωνοι, δηλαδή οι Γερμανοί, Αυστριακοί, Ελβετοί. Μόνον αυτοί. Όλοι οι άλλοι, αφού υπογράψαμε ένα συμβόλαιο στο οποίο μου έδωσαν μια προκαταβολή, εξαφανίστηκαν.
Δ.Δ.: Η ελληνική εκδοτική εταιρεία ποια ήταν;
Ν.Δ.: Αλλάξα έξι εκδοτικές εταιρείες

γιατί με κλέβανε. Και στο τέλος κατέληξα στον Πατάκη, στον οποίο έμεινα. Και θα πω για τον Πατάκη, κι ως θεωρητής ότι τον κολακεύω, ότι για μένα είναι ένας από τους πολύ λίγους Έλληνες εκδότες που δεν κλέβουν τους συγγραφείς.
Δ.Δ.: Και πολλά από αυτά που λέτε, μέσα στη «Δυστυχία τού να είσαι Έλληνας» ισχύουν και σήμερα. Δεν έχει αλλάξει τίποτα επί της ουσίας από το '80.
Ν.Δ.: Επί της ουσίας, όχι. Γιατί ουσιαστικά μιλάει για τη νοσοτροπία του Έλληνα. Και η νοσοτροπία δεν αλλάζει ούτε σε πέντε χρόνια ούτε σε δέκα.
Δ.Δ.: Πείτε μου κάποια χαρακτηριστικά αυτής της νοσοτροπίας;
Ν.Δ.: Ξέρουμε ότι ο Έλληνας -το γράφει αυτό το βιβλίο- όταν κοιτάζεται στον καθρέφτη βλέπει πρώτα τον Μεγαλέξανδρο, μετά βλέπει τον Περικλή και ποτέ τον Καραγκιόζην.

Σκηνή 8η

Μεγάλο κακό το θρησκευτικό κράτος

Δ.Δ.: Δεν υπάρχει καμιά ελπίδα αλλαγής;
Ν.Δ.: Θέλει καιρός. Οι Ευρωπαίοι έγιναν αυτό που έγιναν μετά από πολλές αλλαγές, οι οποίες στην Ελλάδα δεν ήρθαν. Και για μένα ένα από τα μεγάλα πράγματα που κάνει κακό στην Ελλάδα είναι το γεγονός ότι είμαστε ένα θρησκευτικό κράτος.
Δ.Δ.: Με τον γάμο των ομοφυλοφίλων και όλο αυτό που έγινε συμφωνείτε εσείς;
Ν.Δ.: Εγώ συμφωνώ με την ελευθερία των ανθρώπων να επιλέγουν αυτό που θέλουν. Δεν έχω καμία ιδιαίτερη συμπάθεια στους ομοφυλόφιλους, αλλά αν το θέλουν αυτοί είναι δική τους υπόθεση.
Δ.Δ.: Να αναγυρίσουμε στον Τσίπρα, δεν μου είπατε πώς εξηγείτε το φαινόμενο αυτό.
Ν.Δ.: Ένας γοητευτικός νέος, ο οποίος έχει την υποστήριξη των γερόντων του κόμματος. Μην Ξεχνάτε ποιος τον ανέβασε τον Τσίπρα απάνω.
Δ.Δ.: Τον Αλαβάνο, λέτε. Εκεί κάνει αυτοκριτική, έχει πει ότι ήταν λάθος του αυτό. Ήταν αριστερός ο Τσίπρας;
Ν.Δ.: Δεν νομίζω ότι ήταν ιδιαίτερα αριστερός. Ήταν εγωπαθής. Ένας άνθρωπος που ήταν ερωτευμένος με τον εαυτό του και προσπάθησε να κάνει πράγματα τα οποία βέβαια τελικά δεν γίνοντουσαν. Προσπάθησε να μάθει αγγλικά και είχαμε εκείνη την καταπληκτική σκηνή με τον Κλίντον.
Δ.Δ.: Αυτό δεν δείχνει όμως μια φοβερή επιπολαιότητα; Εγώ που Ξέρω αγγλικά, θα έπαιρνα διερμνεία μαζί μου.

Ν.Δ.: Μα, με συγχωρείτε. Όλη αυτή η ιστορία που έγινε με τα μνημόνια, τα οποία θα τα έβρινε σε μία μέρα και τελικά μας φόρεσε τρία μνημόνια, τι δείχνει;

Επίλογος

Από τη «δυστυχία» στον... Δαρβίνο

Δ.Δ.: Συμπερασματικά, η «Δυστυχία τού να είσαι Έλληνας» είναι τα εξής: Πρώτον, ότι η Ελλάδα δεν είναι ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή χώρα. Συμφωνούμε σε αυτό. Δεύτερον, ότι η Ελλάδα δεν έχει δύο κόμματα σοβαρά, έχει μόνον ένα. Και ούτε αυτό είναι καλό, μόνον ο αρχηγός του και 2-3 άνθρωποι. Και, τρίτον, ότι δεν υπάρχει αντιπολίτευση. Είναι δυστυχία αυτό φοβερή;
Ν.Δ.: Ε, βέβαια. Πώς να ζήσει μια χώρα με τις αρρώστιες που έχει η Ελλάδα. Γιατί ναι μεν έχει πολύ ωραία πράγματα, αλλά από την άλλη μεριά έχει αρρώστιες: η γραφειοκρατία, το ρουσφέτι, η αναξιοκρατία. Εγώ ανατριχιάζω κάθε φορά που βγαίνει το πόρισμα για τους μαθητές.
Δ.Δ.: Το PISA λέτε. Τελευταίοι είμαστε.
Ν.Δ.: Είναι τραγικό. Και πού πατώνουν; Στην κατανόηση κειμένου. Δεν μπορούν να καταλάβουν ένα κείμενο!
Δ.Δ.: Και στα Μαθηματικά και στη Φυσική.
Ν.Δ.: Βλέπετε ότι οι καθηγητές μας θέλουν κατά κάποιον τρόπο αλλαγή και φροντιστήριο. Να μάθουν οι ίδιοι αυτά που διδάσκουν, να τα Ξέρουν σε βάθος. Να μπορούν να τα δώσουν στους μαθητές με τέτοιο τρόπο που οι μαθητές να τα πάρουν μετά αγκαλιά.
Δ.Δ.: Γράφετε ακόμα;
Ν.Δ.: Βέβαια.
Δ.Δ.: Σωστά, είκατε νέο βιβλίο. Πότε εκδόθηκε;
Ν.Δ.: Πριν από δύο μήνες και είναι συνεχώς στα ευπώλπτα.
Δ.Δ.: Και ετοιμάζετε κι άλλο;
Ν.Δ.: Όχι, αυτή τη στιγμή δεν ετοιμάζω κάτι άλλο.
Δ.Δ.: Εκπομπή έχετε στο ραδιόφωνο, κάνετε κάτι άλλο;
Ν.Δ.: Όχι. Κοιτάτε, είμαι 90 παρά κάτι.
Δ.Δ.: Να τα χιλιάσετε. Ούτε 70 δεν σας κάνω. Η ζωντάνια που έχετε, ο τρόπος που μιλάτε είναι απίστευτος.
Ν.Δ.: Το βιβλίο αυτό που έχω βγάλει στρέφεται εναντίον μιας πολύ δυστυχισμένης κατάστασης.
Δ.Δ.: Ποιαι;
Ν.Δ.: Της Εκκλησίας. Και στο εξώφυλλό του έχει τον Δαρβίνο. Το βιβλίο που έχω γράψει, με διάφορους τρόπους -γιατί έχει πολλά κείμενα μέσα- δείχνει το τι ζημιά κάνει η Εκκλησία στην Ελλάδα. Και το γεγονός ότι θα μπορούσαμε να έχουμε μια τελείως διαφορετική ζωή αν, ως πούμπε, είχε εμφανιστεί σε μας ένας Λούθηρος, μεταρρυθμιστής.
Δ.Δ.: Εσείς είστε ο Λούθηρος. Ένας Λούθηρος είναι ο Νίκος Δήμου!

«Στον χώρο των "ψεκασμένων" θα έβγαζε όλα τα κόμματα εκτός από τον Κυριάκο και ένα μέρος της Νέας Δημοκρατίας. Λέω ένα μέρος γιατί και η Ν.Δ. έχει μέσα διάφορους "ψεκασμένους"»

